

Naturskyddsföreningen Örebro län

Våtmark och Vatten

Naturskyddsföreningen
Örebro län

A man with a beard and glasses, wearing a plaid shirt and brown pants, stands in a forest. He is gesturing with his hands as if speaking. In the foreground, several shovels are stuck in the ground. The background is filled with trees, some with yellowing leaves, suggesting an autumn setting. A person's hand and part of a blue jacket are visible in the upper left corner.

Jonas Ohlsson

jonas.ohlsson@naturskyddsforeningen.se

Presentation

Naturskyddsföreningen
Örebro län

Våtmark och Vatten

Våtmarker i Degerfors (2022-2025)

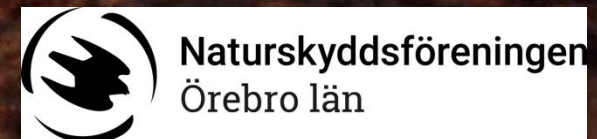
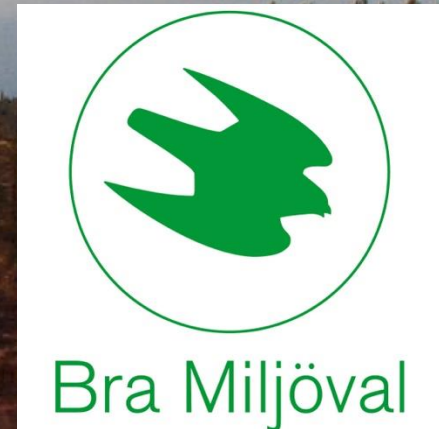
- En skola, 4 involverade lärare, 7e-klasser, 180 elever
- Restaurering av tre våtmarker

Vattendrag i Karlskoga och Lindesberg (2022-2025)

- Tre gymnasieskolor, 6 involverade lärare, 12 klasser, 240 elever
- Restaurering av tre vattendrag

Samarbete

Hur gör jag?

- Sök pengar → Kontakta Länsstyrelsen för att se vilka bidrag du kan söka!
- Söka via/med en kommun?
- Hitta område + markägare att samarbeta med (färre markägare = enklare)
- Hitta skolor att samarbeta med

När du fått pengar:

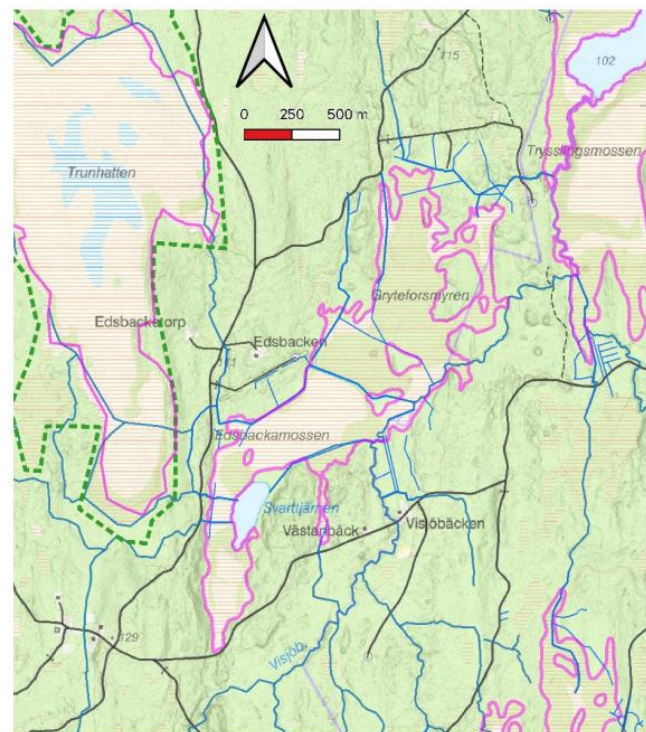
- Analys av mossen för återvätning

Fjärranalys, fältbesök och åtgärdsrapporter

Inledande info

Edsbackamossen är en långsmalt utsträckt myr som består av fyra välvda mossar, flera myrdråg, ett stort öppet kärr och en liten tjärn, Svarttjärnen. Myren ligger i en sänka omgiven av skogsklädd moränmark. Den ligger nära vätmarkerna Trunhatten i väst och Tryslingmossen i öst. Totalt har området ca 110 hektar sammanhängande vätmark

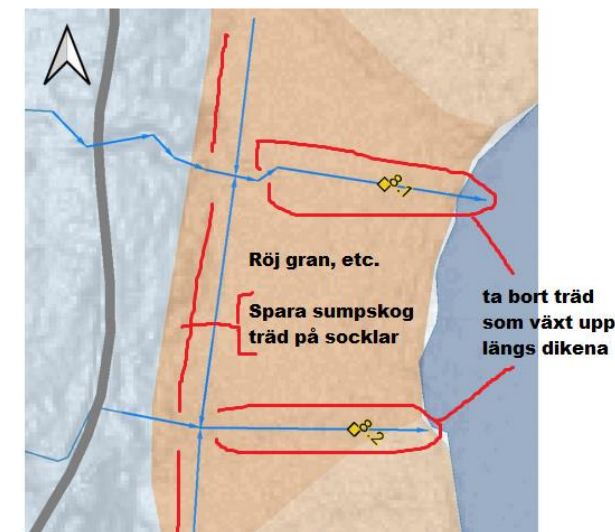
Figur 1: översikt över myrområdet (Lantmäteriets kartjänst) med vätmarkens utbredning visad som rosa kantlinje

Ett flertal diken har grävts i myren, flera av dem tvärs över. I vissa delar kan igenväxning med träd ses och den kan till stora delar kopplas till dikningen. Dikena förefaller vara gamla och har sannolikt grävts i ett misslyckat försök att omvandla myren till jordbruksmark eller produktiv skog. Bredvid myren, nära bostället Edsbacken finns en anlagd vall av makadam som förr var landningsbana för flygplan för spridande av bekämpningsmedel.

Åtgärdsbehov och föreslagna åtgärder

De två diken som leder ut i tjärnen bör proppas. Proppningen kan genomföras med schaktning tvärs diken sträckning. Dämning i de diken bedöms avhjälpa eventuell dränerande verkan även anslutande diken.

Figur 12: diken kvadrater. Torvm

Naturskyddsföreningen
Örebro län

Hur gör jag?

- Sök pengar → Kontakta Länsstyrelsen för att se vilka bidrag du kan söka!
- Söka via/med en kommun?
- Hitta område + markägare att samarbeta med (färre markägare = enklare)
- Hitta skolor att samarbeta med

När du fått pengar:

- Analys av mossen för återvätning
- Förhandling/Överenskommelse med markägaren
- Planering av utflykt med lärare/skolor
- Bjud med gäst-deltagare utifrån lärarnas önskemål

Högstadielärover får uppleva & lära sig om naturen och vara delaktiga i återvätningen

Mosspropp **Artkunskap**
Vattenprov **Naturbingo**
Motorik

Naturskyddsföreningen
Örebro län

Hur gör jag?

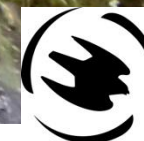
- Sök pengar → Kontakta Länsstyrelsen för att se vilka bidrag du kan söka!
- Söka via/med en kommun?
- Hitta område + markägare att samarbeta med (färre markägare = enklare)
- Hitta skolor att samarbeta med

När du fått pengar:

- Analys av mossen för återvätning
- Förhandling/Överenskommelse med markägaren
- Planering av utflykt med lärare/skolor
- Bjud med gäst-deltagare utifrån lärarnas önskemål
- Efter manuella mossproppar, Restaurering med grävmaskin

Åtgärder - Restaurering av skadade våtmarker

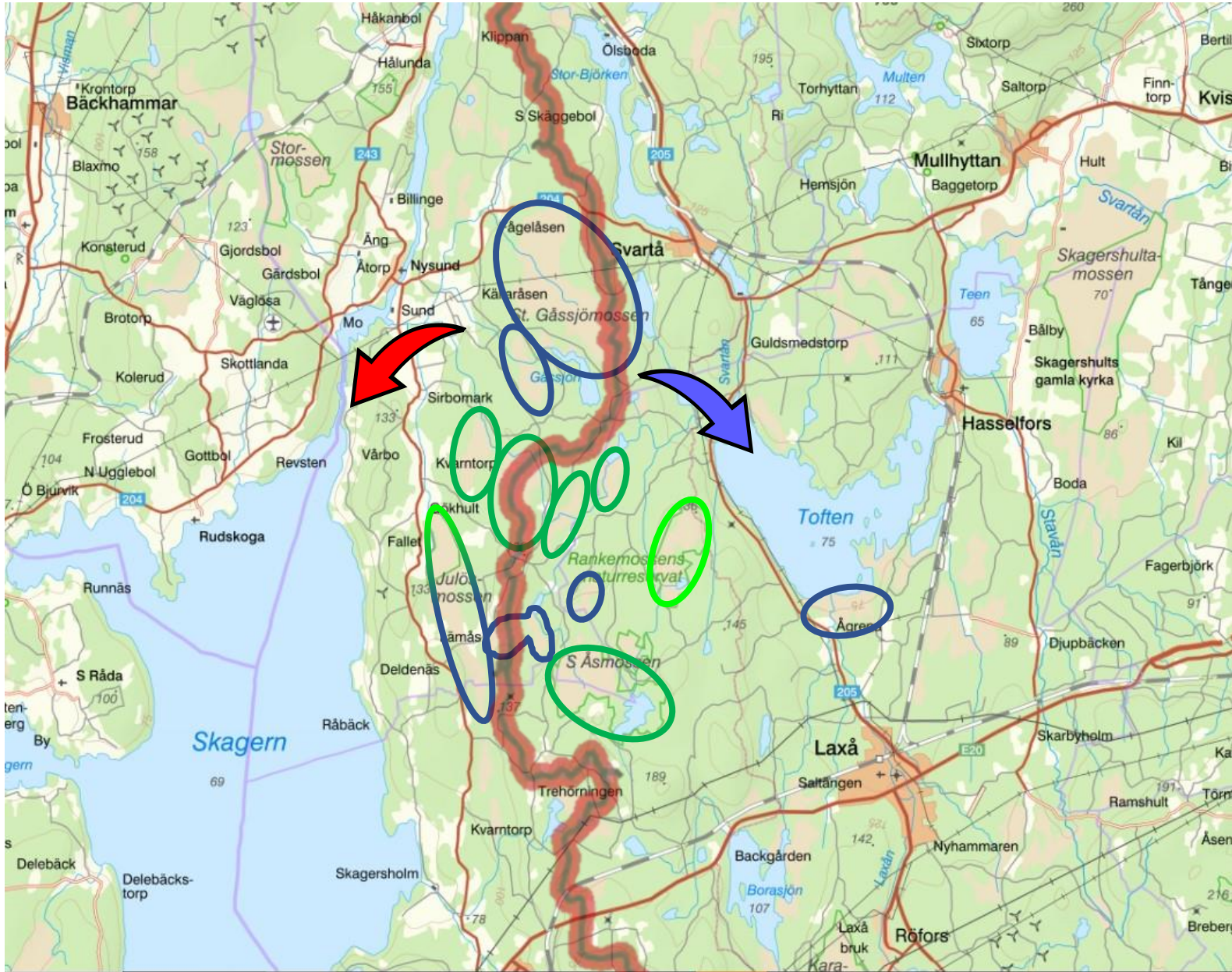
Hur gör jag?

- Sök pengar → Kontakta Länsstyrelsen för att se vilka bidrag du kan söka!
- Söka via/med en kommun?
- Hitta område + markägare att samarbeta med (färre markägare = enklare)
- Hitta skolor att samarbeta med

När du fått pengar:

- Analys av mossen för återvätning
- Förhandling/Överenskommelse med markägaren
- Planering av utflykt med lärare/skolor
- Bjud med gäst-deltagare utifrån lärarnas önskemål
- Efter manuella mossproppar, Restaurering med grävmaskin
- Rapportera till bidragsgivare och markägare
- Utvärdera åtgärden, Behövs kompletteringar?
- [Sök nya projekt](#)

Område – Våtmarksprojekten

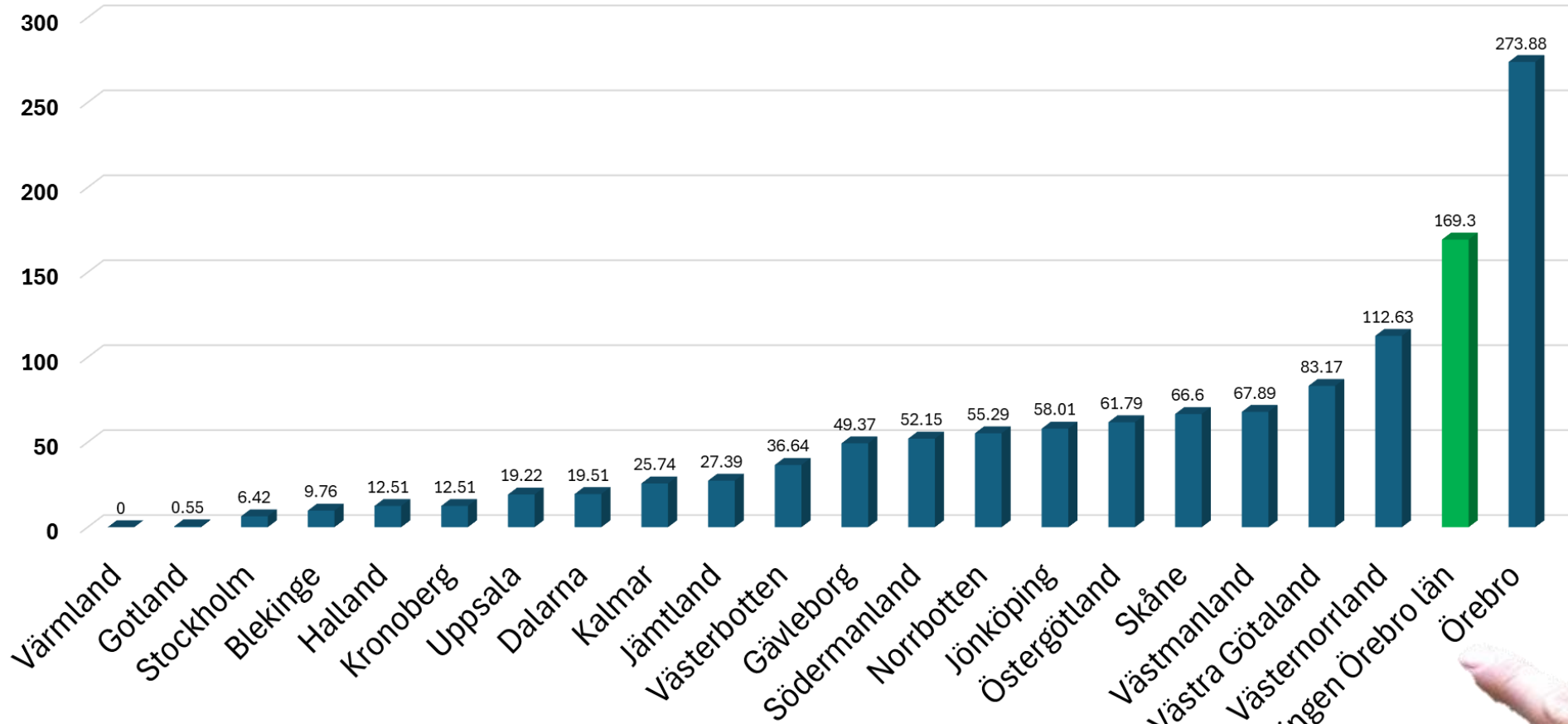

Från norr till söder:

- Stora Gåssjömossen
- Lilla Klingen
- Stora Klingen
- Mosstorpsmossen
- Trunhatten
- Edsbackamossen
- Trysslingsmossen
- Julömossen
- Visjömyren
- (Norra) Åsmossen
- Södra Åsmossen (Vargavidderna)
- Stora Rankemossen
- Höglundamossen

2023 – Våtmarksprojektet

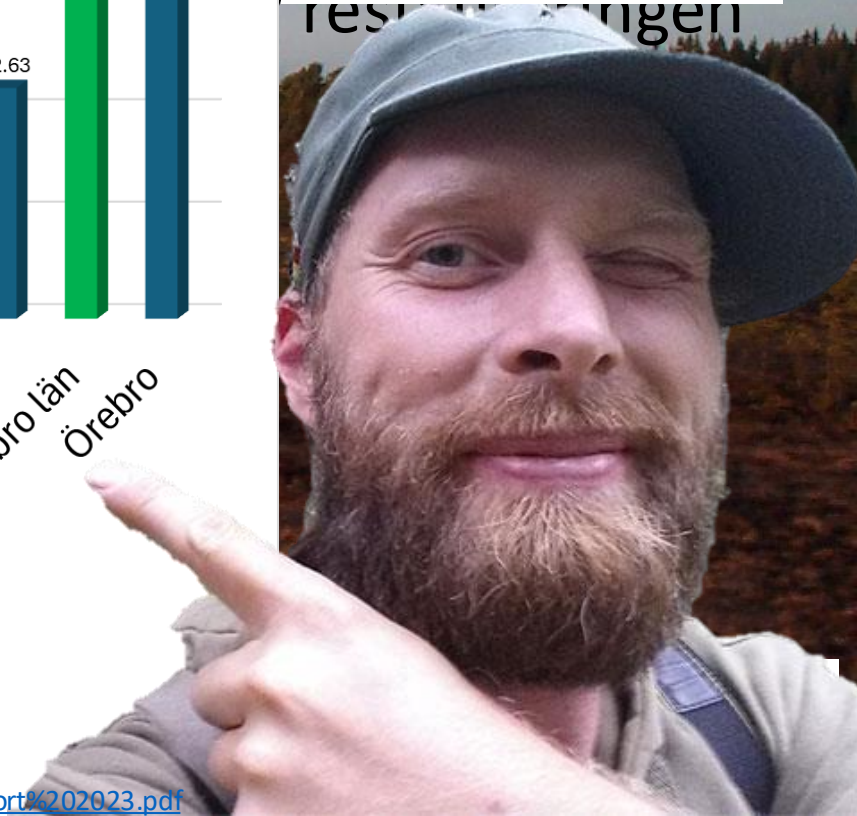
Hydrologisk restaurering av torvmarker i respektive län, år 2023

ge

David Tverling

restaureringen

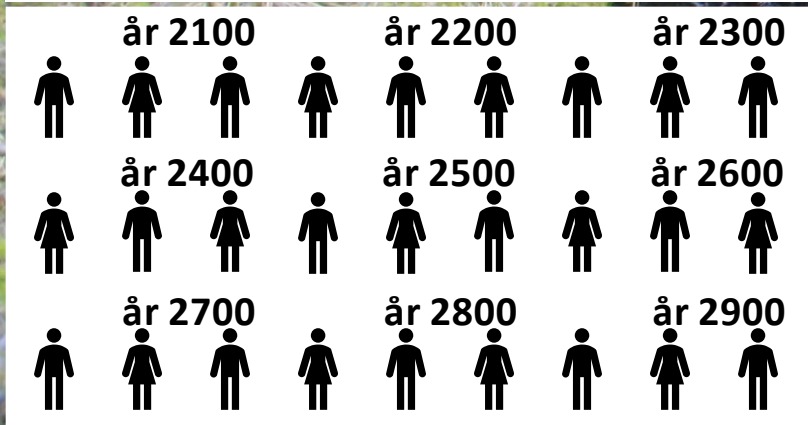
Hur går det?

Enligt Sveriges klimatrapportering:

- 800.000 hektar dränerad torvmark med skog
- 136.000 hektar organogen jordbruksmark
- Sedan 2010 har 8.058 hektar restaurerats
- Under 2023 restaurerades 1220 hektar

När är vi klara?

- Med nuvarande takt, ca. 900 år

Naturskyddsföreningen
Örebro län

Start > Om oss > Aktuellt > Nyheter och pressmeddelanden
> Trots satsningar - våtmarker försvinner varje år för vägar och byggnader

Trots satsningar - våtmarker försvinner varje år för vägar och byggnader

2024-04-24 NYHET Ny statistik visar att varje år påverkar exploatering för vägar och byggnader den totala ytan med våtmarker. Mest oroande är exploateringen på torvmarker. **Årligen påverkar exploateringen nästan lika mycket torvmark som landet återväter.**

Historiskt har våtmarker minskat främst genom utdikningar eller för att de växer igen. Ny statistik från Statistiska centralbyrån visar dock att varje år påverkar landets exploatering den totala ytan med våtmarker. Hittills har cirka 30 kvadratkilometer våtmark och 180 kvadratkilometer torvmark använts till vägar, järnvägar och byggnader över hela landet.

När samhället bygger infrastruktur på torvmarker, och de därmed avvattnas, sker ökade utsläpp av växthusgaser. Trots att regeringen öronmärker statliga medel för att återväta utdikade torvmarker visar siffrorna att exploateringen påverkar landets torvmarker varje år. På årlig basis exploaterade Sverige omkring 1,6 och 1,8 kvadratkilometer torvmark under år 2021 respektive 2022.

PRENUMERERA NU

Sveriges
Natur
Sveriges största natur- och miljötidning

Hem Aktuellt Grön Guide Natur Intervju Opinion

Regeringens budget för 2024 ser ut att leda till en ökning av utsläppen. Bild: montage av Getty Images och Ninni Andersson/Regeringskansliet.

Regeringens budget ökar utsläppen

För andra året i rad minskar budgeten för miljö och klimat, samtidigt som Sveriges utsläpp beräknas öka. Det framkom när finansministern presenterade budgetpropositionen för 2024.

Naturskyddsföreningen
Örebro län

Andra kreativa sätt?

Bygga Mosspropp! (sista anmälan 30/9)

Att göra en insats för klimatet och miljön behöver inte vara svårt.
Följ med Naturskyddsföreningen ut söndagarna den 6e/13e oktober!

Du bjuds in att bygga en mosspropp. proppar byggs för att stoppa utflödet hjälpa till att återställa en mosse i De

Att bygga en mosspropp kommer ta Resan till mossen tar ca. 1 timme enl

Naturskyddsföreningen kommer ha n bjuder på mat under dagen som vi ät med mer detaljer när det närmar sig (

<https://forms.gle/Qhcf3BBk5KBxKpFv8>

Söndag, 6 oktober

Söndag, 13 oktober

Tack för mig!

Naturskyddsföreningen
Örebro län